

ήμέρα θά σ'ας την είπω κι αυτή. Λοιπόν, πού λέτε, ή γυναίκα, τὸ δαιμονισμένο τοῦτο πλάσμα, πού ἄρχισε νὰ τὴν φκιάνη ὁ Θεὸς καὶ τὴν ἀποτελείωσεν ὁ διάβολος, ἀντιστεκόταν λίγο.

— "Αἴντε λοιπόν, τί κάθεσαι; τῆς λέει ὁ καπετάνιος.

— Νὰ πάρω καὶ τὰ καλά μου τὰ φορέματα, λέει αὐτή.

Καὶ ἄρπαξε τὰ ρούχα της, μιά γούνα, μιά μεταξωτή της μπόλια καὶ ὄλο ἔψαχνε νὰ βρῆ.

Γύρω στὴ γειτονιά, ἀπὸ τὶς φωνές πού εἶχε κάνει ὁ Τούρκος, ἄρχισαν ν' ἀνοίγουν τὰ παράθυρα.

— "Αἴντε. Ἀκόμα δὲν τελείωσες, τῆς φωνάζει ξανά ὁ Στάϊκος. Θὰ μᾶς πιάσουνε!...

— Θὲς ν' ἀφήσω τὸ μεταξωτό μου φόρεμα;...

Ἐθύμως ὁ καπετάνιος.

Κάτω στὸ δρόμο, ἄρχισαν ν' ἀκούνε βήματα. "Ἐνα ἀπὸ τὰ παλληκάρια, πού στέκανε ἀπ' ἔξω, καραούλι, σφύριξε:

— Τελείωνε, λοιπόν, φώναξε ὁ Στάϊκος στὴν κόρη.

— Ν' ἀφήσω τὸ μεταξωτό φουστάνι; ξανάπε ἐκείνη.

Ἐὸ Στάϊκος δὲν ἐβάσταξε.

Ἀρπάζει τὴ γούνα καὶ τὴ μεταξωτὴ τὴ «μπόλια» καὶ τὰ σχίζει σὰν χαρτί καὶ ἔπειτα δείχνοντας τὸ γιατανάνι του τῆς λέει:

— Τράβα γρήγορα ἐμπρός, γιατί κι' ἐσένα κομματια θὰ σὲ κάνουν!...

Καὶ ἐπειδὴ ἐκείνη ἀντιστεκόταν, τὴν ἄρπαξε ἀπὸ τὴ μέση, ἐπήδησε στὸ δρόμο καὶ ἐχάθηκε, παίρνοντας τὸ δρόμο πρὸς ἔξω φερνε ἀπάνω κατὰ τὸ βουνὸ τὸ "Αλγερί...

Πέρασε καιρὸς.

Ἐὸ Στάϊκος δὲν ἐφάνηκε πειὰ κοντὰ στὰ Βοδενά.

Γιὰ τὴ γυναίκα ἐμαθεύτηκε ὅτι τὴν ἐφευγάτισε πέρα, στὴν παλαιὰ Ἑλλάδα, στὴ Λαμία, πού ἦσαν τότε τὰ σύνορα. Ἡ Θεσσαλία τὸν καιρὸ ἐκεῖνο ἦταν ἀκόμα τουρκικὴ.

Καποτε ἦρθε ἓνα γράμμα στοὺς γονεῖς της ἀπ' αὐτήν:

«Ἐνας καλὸς νοικοκύρης ἀπὸ ἐδῶ, ἀπὸ τὴν Λαμία δηλαδή, τοὺς ἔγραφε, ζητάει νὰ με στεφανωθῆ. "Αν εἰσθε σύμφωνοι καὶ σείστε μὲ μου τὴν εὐχή σας».

Καὶ στὸ κάτω - κάτω τῆς ἐπιστολῆς ἔγραφεν ἀκόμα αὐτὰ τὰ λόγια:

«"Αν μπορέσατε καὶ πήρατε τὸ μεταξωτό μου τὸ φουστάνι ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Τούρκου τοῦ ἀγᾶ, νὰ μοῦ τὸ στείλετε κι' αὐτό».

Τὰ γονικά της τῆς ἐστείλανε μὴ νάχα τὴν εὐχή τους!...

Πέρασε ἀκόμα κάμποσος καιρὸς. Πολὺς καιρὸς, πάρα πολὺς καιρὸς!...

Παντρεύτηκεν ἡ κόρη, χωρὶς τὸ... μεταξωτό της φόρεμα. Ἐξῆσε καλὰ κι' εὐτυχισμένα, ἀπόχτησε παιδιὰ, ἀπόχτησε ἀπογόνους...

Ἐνας ἀπὸ τὰ δισεγγόνια της ἔγινε καὶ πολιτικὸς μεγάλος στὴν Ἑλλάδα!...

Ρωτήσαμε τὸ ὄνομα.

Ἐὸ Μάνθος μᾶς τὸ εἶπε.

Πράγματι, ὁ ἀπόγονος αὐτὸς ἦταν ἓνας καλὸς καὶ ἔξυπνος πολιτευτὴς στὸν καιρὸ του. Καὶ πρὸς βεβαίωσιν αὐτῶν, ὅπου μᾶς ἔλεγε ὁ καφετζῆς καὶ ἐμβάλωματῆς καὶ ληστρικὸν... μητρῶν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ἓνας ἀπὸ τὴν παρέα μας, πού ἦτανε καὶ Μακεδῶν, θυμήθηκε πὼς εἶχε πάει κάποτε στὸ σπίτι τοῦ πολιτευομένου κι' ἐκεῖνος τοῦ ἔλεγε μ' ὑπερηφάνεια «πὼς ἔχει καὶ φλέβα Μακεδονικὴ».

— Ἡ γιαγιά μου, τοῦλεγε, ἦταν ἀπ' τὴν Μακεδονία!

Καὶ τοῦ ἔδειχνε τὸ παλιὸ της τὸ «μακεδονικὸ κοστούμι», ὅπου τὸ φύλαγε ὡς ἱερὸν, μὲ τὰ χρυσὰ σειρήτια.

— Μόνον τὸ μεταξωτό φουστάνι της δὲν ἔχω, τοῦλεγε, γιατί «πατήσαν» μιά φορά τὸ σπίτι της οἱ Τούρκοι καὶ τῆς τὸ ἄρπάξαν!

Ἡ παλιὰ ἡ Βοδενώτισσα, τὸ παλιὸ μεταξωτό φουστάνι της, φαίνεται πὼς δὲν τὸ λησμόνησε ποτέ. Καὶ μετὰ τὸν θάνατόν της, ἀκόμα, τὸ... ζητοῦσε.

Ἐνας ὅμως ἀπὸ μᾶς ἔκαμεν ἓνα ἐρώτημα:

— Καλὰ, ἀφοῦ ὁ Στάϊκος ὁ ληστὴς τὴν πήρε ὀλόγουμη σχεδὸν μέσα σὲ μιά καπότα τυλιγμένη καὶ τὴν πέρασε ἔτσι **στὴ Λαμία**, στὴν Ἑλλάδα τὴν παλιὰ, πού βρεθήκανε τὰ ἄλλα ρούχα τὰ Μακεδονικὰ, πού κρατοῦσε ὁ πολιτευτὴς ὡς

ΑΠΟ ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΨΥΛΛΩΝ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ

Τὰ τρομερὰ τους πηδήματα. Ἡ καταπληκτικὴ δυναμὶ τους. Θίασοι ψύλλων. Ψύλλοι πρὸς σέρνουν ἀμάξια. Ψύλλοι καὶ ἄνθρωποι κλπ, κλπ.

Ἐχετε σκεφθῆ ποτέ σας ὅτι τὸ παγκόσμιο ρεκόρ σ' ὄλα σχεδὸν τ' ἀγωνίσματα τὸ κατέχει ὁ ψύλλος;

Τὸ πρᾶγμα φαίνεται ἴσως παράξενο ἐκ πρώτης ὄψεως. Κι' ὅμως εἶνε γνωστὸ ὅτι τὰ ἄλλα εἰς ὕψος καὶ εἰς μήκος τοῦ ψύλλου εἶνε πρᾶγματι γιγαντιαία, παραβαλλόμενα μὲ τὸ μέγεθός του. Ἡ δύναμις ἐπίσης τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ ζώφιου, σχετικῶς μὲ τὸν ὄγκο του, εἶνε ἡράκλειος.

Ἐὸ διάσημος ἐντομολόγος Ζεφφροῦ διηγεῖται στὴν ἐπίτομο Ἱστορία τῶν Ἐντόμων, ὅτι ἓνας Ἄγγλος τεχνίτης κατάρθωσε κάποτε, μὲ μεγάλη φυσικὰ ὑπομονή, νὰ φτιάσῃ μιά λεπτεπίλεπτη ἀλυσιδίτσα χρυσοῦ, μήκους δύο ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Τὴν ἀλυσίδα αὐτὴ τὴν ἔδωσε κατόπιν σ' ἓναν ψύλλο, ὁ ὁποῖος τὴν ἔσερνε μὲ μεγάλη εὐκολία, μολοντί ἦταν δεκαπέντε φορές θαρύτερη ἀπὸ τὸ σῶμα του.

Ἐὸ ἴδιος ἐντομολόγος ἀναφέρει τὸ ἀκόλουθο καταπληκτικὰ γεγονός πρὸς δειχῆναι τόσο τὸ ὕψος τῆς ἀνθρώπινης ὑπομονῆς, ὅσο καὶ τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεως τοῦ ψύλλου:

Ἐνας ἄλλος Ἄγγλος λεπτοεργὸς ἔφτιαξε ἀπὸ ἐλεφαντόδοντα μιά μικροσκοπικὴ ἀμαξία μὲ τὸν ρυθμὸ της, μὲ τοὺς τροχοὺς της καὶ μ' ὄλα τὰ ἐξαρτήματά της. Στὴν ἀμαξία αὐτὴ ἔξεψε κατόπιν ἓναν ψύλλο, ὁ ὁποῖος τὴν ἔσερνε εὐκολώτατα, καὶ μάλιστα καλπάζοντας τόσο, πού λίγο ἔλειπε νὰ τὴ... σπάσῃ!...

Εἶνε γνωστὴ ἐπίσης ἡ ἱστορία τῶν «σοφῶν ψύλλων», τοῦ ζωντανοῦ ἐκεῖνου θαύματος πού προκαλοῦσε τὴν κατάπληξι τῶν Παρισινῶν στὰ 1825.

Ἐὸ βαρῶνος Βαλκενάερ στὴ Φυσικὴ Ἱστορία του, στὸ κεφάλαιο τῶν Ἀπτέρων Ἐντόμων, περιγράφει ὡς ἐξῆς τὸ περιεργότατο καὶ ἀξιοθαύμαστο αὐτὸ κατόρθωμα τῆς ἀνθρωπίνης ὑπομονῆς:

«Πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν, γράφει, κάθε Παρισινὸς μποροῦσε νὰ ἰδῆ ἀνετα, πληρώνοντας μὴνᾶχα ἔξῃντα λεπτά, τοὺς «σοφοὺς ψύλλους» τῆς πλατείας τοῦ Χρηματιστηρίου.

Τριάντα ψύλλοι γυμναζόντουσαν ἐκεῖ στρατιωτικῶς ἀπὸ τὸν κύριό τους, ἓναν ἐξυπνότατο ἄνθρωπο πού ἦταν ἄλλοτε ἡθοποιός. Τὸ μικροσκοπικὸ προσωπικὸ τοῦ περιεργότατου αὐτοῦ θιάσου ἐκτελοῦσε, μὲ ὑποδειγματικὴ πειθαρχία, ἓνα σωρὸ παράξενες φιγούρες. Κανένας ἄλλος προηγουμένως δὲν εἶχε σκεφθῆ νὰ ἐκμεταλλεῖται τὴν ἰκανότητα τῶν ψύλλων.

Ἐὸ μ' ἓναν τέτοιο τρόπο τὶς θαυμαστὰς ἰκανότητες τῶν ψύλλων.

Ἐὸ μ' ἓνα μερικὰ ἀπὸ τὰ γυμνάσματά τους: Στεκόντουσαν σὲ παράταξι, ὄρθιοι στὰ πεινὰ τους πόδια, ὀπισθίως μὲ σπαθιά, καμωμένα ἀπὸ λεπτότατα ξυλαράκια. Πέφτανε κατόπιν κάτω καὶ κάνανε ἀπανωτὲς τοῦμπες.

Δύο ἄλλοι ψύλλοι, ζευγμένοι σ' ἓνα χρυσὸ ἀμαξάκι, μικρὸ ὡς μ' ἓνα σπειρὶ σιτάρι, τὸ σέρνουν, ἄλλοτε καλπάζοντας κι' ἄλλοτε θαδίζοντας ἀργὰ κι' ἐπιβλητικὰ, σὰν νὰ πήγαιναν σὲ κηδεῖα. Ἐνας τρίτος ψύλλος καθόταν στὴ θέσι τοῦ ἀμαξηλάτη, μὲ τὸ... μαστίγιο στὸ χέρι.

Παρέκει ἄλλοι ἔξ ψύλλοι, ζευγμένοι σὲ τρεῖς δημοζυγίες, ἔσερναν ἓνα μικρὸ χρυσὸ κανονάκι. Τὰ θαυμάσια αὐτὰ γυμνάσια γινόντουσαν ἐπάνω σὲ μιά γυάλινη πλάκα.

Ἐὸ ὡς ἐπληροφορήθηκα ὕστερότερα, οἱ ψύλλοι αὐτοὶ ἐξασκοῦσαν τὸ... θιοποριστικὸ τους ἐπάγγελμα ἐπὶ τρία σχεδὸν χρόνια, χωρὶς σ' αὐτὸ τὸ μεταξύ νὰ πάθῃ κανεὶς τίποτε.

Ἐὸ τροφή τους ἀποτελεῖτο ἀπὸ ἀνθρώπινο αἷμα, πού τὸ ἀπορροφοῦσαν ἀπὸ τὸ εὐτραφὲς μπράτσο τῆς... γυναίκας τοῦ θεατρῶνου».

Ἐὸ ὡστε μὴν κατηγορεῖτε τοὺς ψύλλους... γιὰ ψύλλου πηδήματα. Ἐξίζζουν πρὸς πολὺ ἀπὸ μερικὸς ἀνθρώπους ἀκαμάτηδες καὶ ἀνικάνους γιὰ δουλειὰ.

Ἐὸ ἱερά;

Πρὶν ὅμως τὸ βροῦμε, μᾶς διέκοψεν ὁ Μπάρμπα-Μάνθος: — "Αἴντε, ἡ ὥρα τώρα, βρὲ παιδιὰ, νὰ σᾶς πῶ καὶ γιὰ τὸν Λιμπάρτζη... Κεράστε τὶς μύρες!

Στὴν περίπτωσιν ὅμως αὐτὴ δὲν μᾶς ἐλεηλάτησεν ὁ Μπάρμπα-Μάνθος, μᾶς ἐλεηλάτησεν ὁ... καφετζῆς τῆς Διεθνούς Ἐκθέσεως, παίρνοντάς μας δεκατρεῖς δραχμὲς ὀλόκληρες γιὰ καθ' ἓνα ποτήρι μύρας μὲ κολλάρο, πού τόσο μεγάλο δὲν φοροῦσεν οὔτε ὁ Κοραῆς...
ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

